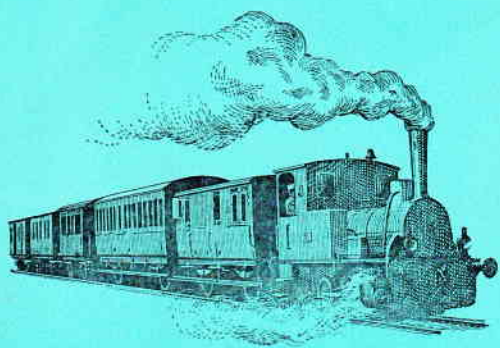
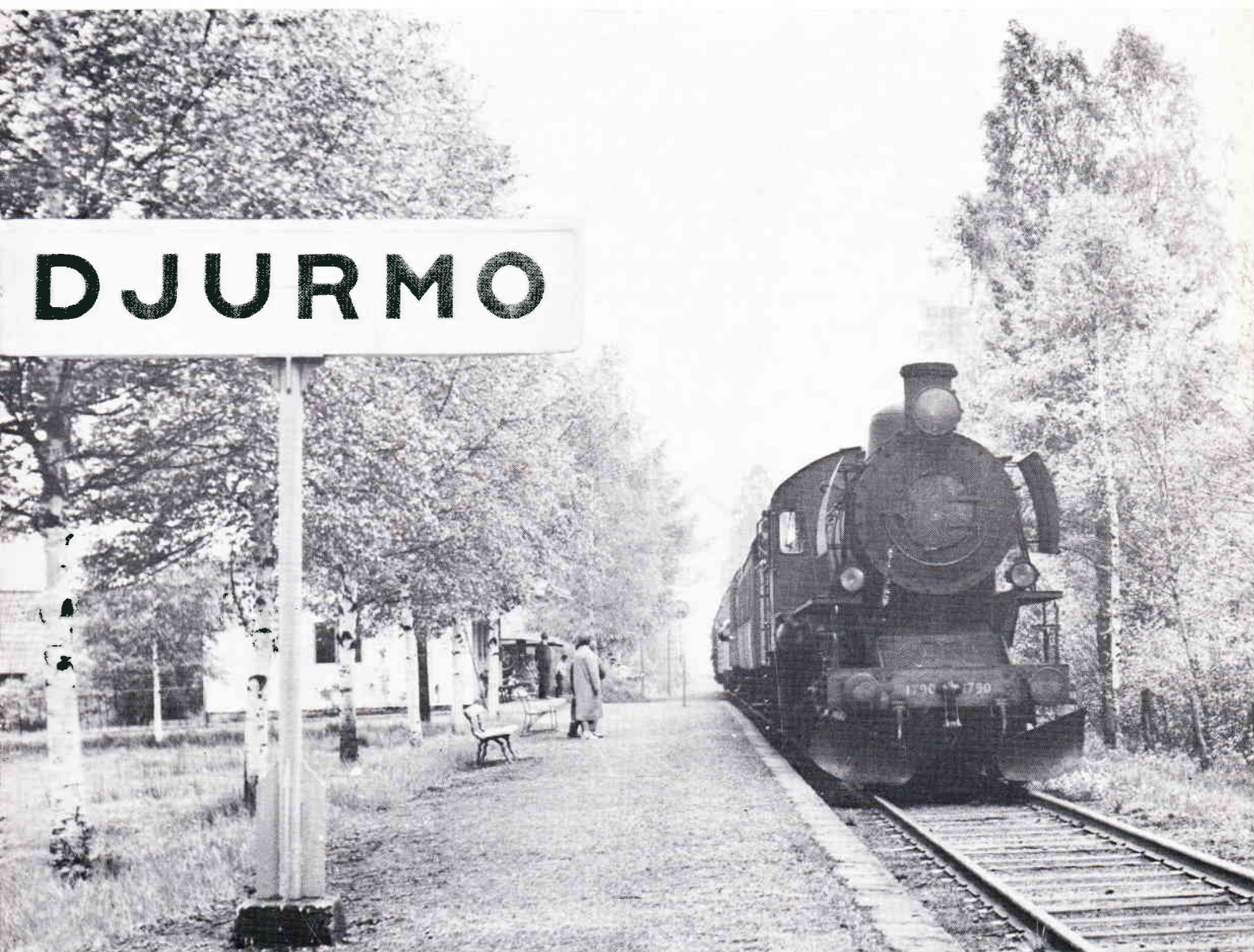

Jernbanen

DANSK JERNBANE-KLUB'S TIDSSKRIFT

MARIAGER-HANDEST
VETERANJERNBANE
PRÆSENTERES

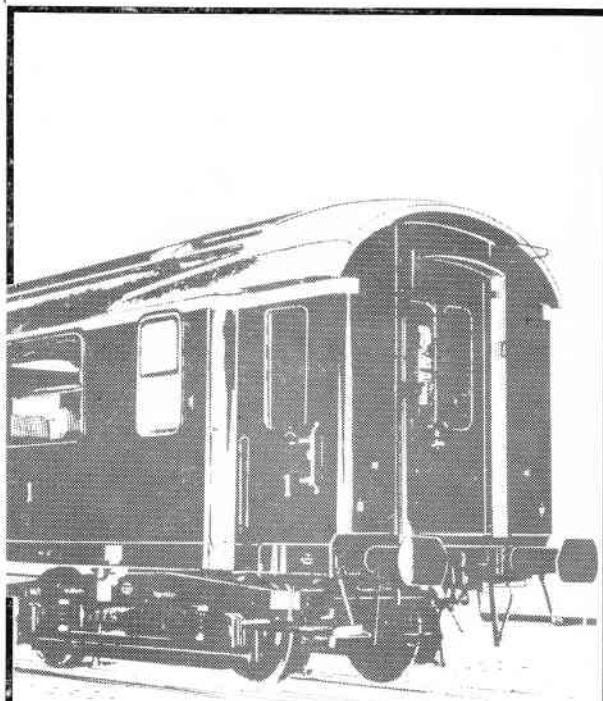
nr. **4**
Maj 1968

**DEGNS
VOGNMANDSFORRETNING**

tilbyder sig med alle

byggematerialer
Sten – Grus – Mørtel – Cement
Tilbud gives på jordkørsel uden forb.

Tlf. 03279 - 361

VOGNFABRIKKEN
SCANDIA
RANDERS

A-S FTR.

Aut. rejsebureau

Havnegade 7
9900 Frederikshavn
Tlf. (08) 42 21 00

... også Deres rejsebureau i Vendsyssel

*Original
Luxo
lampe*

A/S ELEKTROARMATUR

Grusgraven 8
Tlf. 98 52 11
Bagsværd

DANSK JERNBANE-KLUB

FORENINGEN STIFTET 15. JANUAR 1961

Jernbanen

Nr. 4 - 1968

8. årgang

Foreningen er tilsluttet:

Dansk Model- og Jernbane Union (DMJU)
og MOROP.

Foreningen samarbejder med:

Svenske Järnvägsklubben, Stockholm,
Søtødsbanens Hobbyklub, Kristiansund,
Freunde der Eisenbahn e.V., Hamburg, og
Spørvejshistorisk Selskab, København.

★

Formand:

Politilædvokat, cand. jur. Birger Wilcke,
Søbakken 24, Charlottenlund.
Tlf. (01 66) Ørdrup 2209.

Sekretær:

Frimerkehandler P. Thomassen,
Strandvejen 201, Hellerup.
(Træffetid: tirsdag-fredag kl. 10-14).
Postgironummer 6 73 94.

Kasserer:

Bogholder Mogens Bruun,
Åhornvej 18, Ølstykke.
Tlf. (03 323) 644 u.
Postgironummer 11 73 80.

Museumstog:

Træffekfd. og Information:
B. Chorffitz, tlf. (01 72) TÅge 5743, eller
Maribo Turistbureau,
tlf. (03 885) Maribo 496.

DJK Odense-afdelingen:

Hans Gerner Christensen,
Bernstorffsvej 17, Odense.
Tlf. (09) 13 08 72.

DJK's nordjyske afdeling:

Træffekassistent S. P. Laursen,
Fælkevej 7, Randers.
Tlf. (06) 42 65 84.

DJK's repræsentant på Lolland-Falster:

Træffekassistent O. K. Jensen,
Søvnøget 23, Maribo.

Redaktør:

Konsulent Erik B. Jønsen (ansvarsh.),
Estersvej 19 B, Hellerup.
Tlf. (01 43) HELrup 6850.

Annonceekspedition:

Forlaget Ørested, Tagensvej 85 E,
København N. Tlf. (01) TA 2221.

Medlemskontingent:

Ordinære medlemmer kr. 25,-
Juniormedlemmer (under 18 år)
d. 1. jan. det pågældende år) . kr. 15,-
Indmeldelsesgebyr for nye medl. . kr. 5,-
Indmeldelsesformuler kan rekvireres hos
sekretæren (se ovenfor).

Foreningens tidskrift »Jernbanen«, der ud-
kommer 8 gange årligt, udsendes gratis til
medlemmer.

NATIONAL-TRYKKERIET, KBH. N.

MHVJ's køreplan

Søndag den 16. juni påbegyndes – dog under forudsætning af myn-
dighedernes approbation – driften af »Mariager-Handest Veteran-
jernbane« efter nedenstående køreplan, der vil have gyldighed i
hele sommerkøreplansperioden 1968.

Nævnte søndag vil togene 10/11 være reserveret for særligt
indbudte, bl. a. pressen, radio og TV; togene 14/15 er reserveret
foreningens medlemmer, og med togene 16/17 åbnes banen for
»offentlig« drift.

km	Tog nr.	10	14	16
–	Mariager	10.00	14.00	16.00
8.0	True	10.20	14.20	16.20
11.5	Vester Tørslev	10.25	14.25	16.25
16.6	Handest	10.40	14.40	16.40

km	Tog nr.	11	15	17
–	Handest	11.00	15.00	17.00
5.1	Vester Tørslev	11.15	15.15	17.15
8.6	True	11.21	15.21	17.21
16.6	Mariager	11.40	15.40	17.40

Togene, der normalt fremføres af damplokomotiv, standser end-
videre ved Campingpladsen (Mariager), Fjeldet, Brødløs og
Frugtplantagen, såfremt der er rejsende at optage eller afsætte.

Trafikinformation og bestilling af særtog: B. Sundahl, telefon
(Langå) (06) 46 12 75.

Vort forsidebillede:

*Svensk forår – med nyudsprungne birketræer – romantisk udseende holdeplads
– persontog fremført af damplokomotiv. Motivvalget har sin begrundelse, det
er ment som en hilsen til vor »broderforening«, »Svenska Järnvägsklubben«,
som i disse dage fejrer sit 10-års jubilæum. Damplokomotivet er i øvrigt SJ –
litra A6, nr. 1790, Djurmo holdeplads lå (den nedlagdes den 12. maj 1968)
på strækningen Borlänge-Rättvik – og optagelsestidspunktet: 1960.*

Manden bag kameraet var: Bruno Kock.

Aalholm automobilmuseum

pr. Nysted

over 200 veteranbiler

Åbent maj-oktober

Tlf. (03) 87 12 00

Ribe Jernstøberi

Saltgade 11 – Ribe

Tlf. 054 - 2 02 55

Velkommen til **SVERIGE**

og GOD REJSE med

SVENSKA STATSBANER!

Oplysninger og billetter hos

SVENSKA STATSBANER REJSEBUREAU

HOVEDBANEGÅRDEN, KØBENHAVN V.

TELEFON (01) 11 75 00 – TELEX 2456

KALUNDBORG MØBELFABRIK

Møllebakken 4

Kalundborg

Tlf. (03) 515 - 382

BLICO A/S

Blikkenslagerfirma

Fiolgade 16

Helsingør

Tlf. (03) 21 41 87

Hempels Ingeniør Forretning

Peder Skramsgade 1

København K

Tlf. MI 9842

Mariager-Handest Veteranjernbane

Af Søren P. Laursen

Ved nedlæggelsen af Mariager-Faarup-Viborg Jernbane (MFVJ) den 31. marts 1966 så mange med beklagelse, at én af Danmarks mest naturskønne jernbanelinier forsvandt. At det samtidig var at forudse, at banens lukning ville få alvorlige konsekvenser for Mariager købstad, hører også ind i billedet, selv om tilsvarende bange anelser også er blevet gjort gældende ved de fleste øvrige banenedlæggelser i efterkrigsårene – og alt for hyppigt bekræftet af den senere udvikling, men sket har altid været sket.

Anderledes i Mariager: En ansvarsbevidst kommunalbestyrelse i en nydannet storkommune forstod, at skulle det opsving, der var kendetegnet af bitumen-importlager, ny saltfabrik etc. ikke afbrydes ved banens lukning, var beklagelser og afmægtig ladestå-til overfor tilsyneladende store finansielle problemer ikke nok, men kommunen måtte selv gribe aktivt ind i tingene, altså erhvervede man sporet Mariager -Faarup og fik aftale med statsbanerne om befordring af vognladningsvise forsendelser.

DJK's nordjydske afdeling øjnede derved en chance for at få realiseret en gammel drøm: En veteranbane i Jylland. På afdelingens møder havde utilfredsheden med den tilsyneladende koncentration af foreningens aktiviteter øst for Storebælt nærmet sig separatistiske former – dog havde det nøgterne overlæg og de tekniske og økonomiske realiteter sat en effektiv bom herfor. Men nu var mulighederne der: En strækning, der henlå ubenyttet om søndagen og gennemløb en egn, der i forvejen er turistmæssigt »in«. Bestyrelsen for DJK, der altid havde haft en – omend hidtil magtesløs – forståelse for jyderne følelser af isolation fra foreningens aktiviteter, forstod ligeså hurtigt de muligheder, der nu viste sig.

Mariager kommune levede endnu engang op til forventningerne om en vågen og driftig kommune. Man var helt med på tanken om en veteranbane, og da denne skulle drives uden økonomisk risiko for kommunen, stillede man vederlagsfrit sporet til rådighed i erkendelsen af det turistmæssige aktiv, en veteranjernbane ville være for byen. Forskellige problemer viste sig naturligvis. Blandt de vigtigste må man vist nævne forsikringsproblemet: Her havde allerede godskørslen frembudt et juridisk problem, var det kommunale spor, der befaredes af statsbanernes MT-maskiner, et sidespor eller en jernbane?

Spørgsmålet løstes – det er en jernbane. Og derved var den formelle baggrund i orden til, at der også kunne tegnes en forsikring for veteranogenes kørsel hos »Lloyds of London« gennem firmaet »Fester & Andersen«, København. Et andet problem var, hvortil skulle togene køre fra Mariager? Statsbanernes køreplan ligger sådan, at det ville være vanskeligt at lave en ordentlig køreplan for veteranogene, hvis disse skulle have tilslutning til tog, der standser i Faarup, ligesom en fremførelse til Faarup også ville rejse problemer med hensyn til tilslutningsafgifter, ekstrabetjening på Faarup station osv. – derfor endes man om i hvert fald foreløbig kun at køre mellem Mariager og Handest ved hovedvej 10. Et tredje problem frembød forholdet til statsbanernes kørsel på Mariagerbanen, men også dette problem synes i skrivende stund at skulle kunne ordnes takket være en betydelig velvilje fra generaldirektoratet, 2. distrikt og 5. trafiksektion.

Tilbage står et endnu uafklaret problem: Remisebygning. Mariager kommune ønskede forståeligt nok at få udnyttet MFVJ's værksteds- og remisebygning til en virksomhed, der kunne betyde en aflastning af byens gennem mange år anspændte beskæftigelsessituation. Likvidationsudvalget for MFVJ ved direktør J. Verner Petersen, Skagensbanen, havde vist os den velvilje at give os lov til at reparere vort lokomotiv, VLTJ nr. 7, i MFVJ's værksted mod at holde orden i værkstedet. Da det var klart, at værksteds- og remisebygningen var rigelig stor til veteranbanens behov, skulle der være mulighed for, at såvel kommunens ønske om en ny virksomhed til byen, som vort ønske om remiseplads skulle kunne forenes. Bestræbelserne for at få etableret en lejeordning med køberen af bygningen, og det meste af værkstedsinventaret slog imidlertid fejl, trods kommunens og andre gode kræfters bistand: Hele bygningen skulle anvendes til maskinfabrik, og spor og drejeskive blev pillet op og solgt som skrot. For en fuldstændigheds skyld skal det blot bemærkes, at maskinfabriken stadig ikke er kommet igang, og bygningen henligger aflåst og forfalden! Vort værktøj og inventar m. m. er i mellemtiden opmagasineret i den ene af de to lukkede godsvogne, kommunen overtog fra MFVJ, ligesom der er indrettet et mindre og midlertidigt værksted i bænkevognen SVJ H 45. VLTJ nr. 7 har i vinter været i hi i statsba-

Nordisk Film Co.

Mosedalsvej
Valby
Tlf. 30 10 33

**FJERNVARME – CENTRALVARME
VAND – SANITET**

BJERRINGBRO SMEDE- OG MASKINFORRETNING

Egon Grauballe
Søndergade 18
Tlf. (07) 68 19 18

Løgstrup Cementvarefabrik

Løgstrup
Tlf. (07) 61 - 15

JØRGEN B. SØRENSEN

Blikkenslagermester

Egevej 6 – Espergærde
Tlf. (03) 23 21 57

Restaurant

Bangs Have

Maribo
Tlf. (03) 888 - 286

HOVEDSTADENS KULIMPORT A/S

H. C. Andersens Boulevard 44–46
1553 København V
Tlf. 15 16 44

Industri og Haandværkerskolen

Bispegade – Nyk. F.
Tlf. (03) 85 23 55

O. TRANS

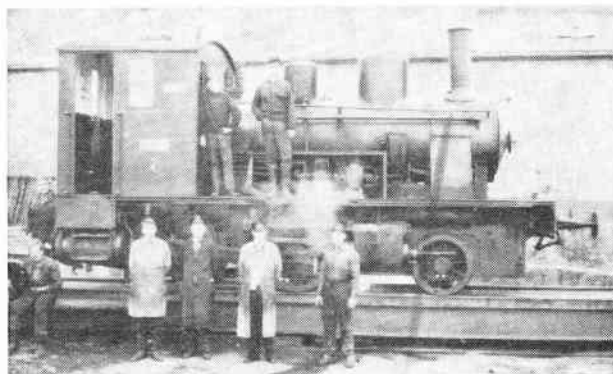
FARVEHANDEL

Strandbygade 46 – Esbjerg
Tlf. (051) 2 00 87

nernes maskindepot i Randers. Kommunen har lovet at se velvilligt på opførelsen af en midlertidig træremise, som vi for øjeblikket søger at erhverve. Og vi har et skitseprojekt til en mere permanent remisebygning, når foretagendet har fået en lidt solidere økonomisk baggrund. Men vi må nok i sommer klare os med presenning over lokomotivet.

Gennem denne kortfattede beretning om MHVJ's forhistorie har læserne forhåbentlig fået et begreb om rigtigheden af J. K. Lauridsens ord om, at jernbanedriften næst kønsdriften er den vanskeligste drift at styre. Læg hertil foreningens yderst begrænsede økonomiske midler, der har gjort regelen »det må ikke koste noget« til et næsten kategorisk imperativ for arbejdet. At det alligevel er lykkedes at nå så langt, som tilfældet er, skyldes dels de nordjydske medlemmers flid og energi og dels den velvilje, nordjydske afdeling har mødt overalt, først og fremmest hos byrådet i Mariager, Mariagers kom-

munes ansatte, statsbanerne, likvidationsudvalget for MFVJ og mange flere – en velvilje og bistand, for hvilken vi hermed bringer en foreløbig, men ikke mindre oprigtig tak.

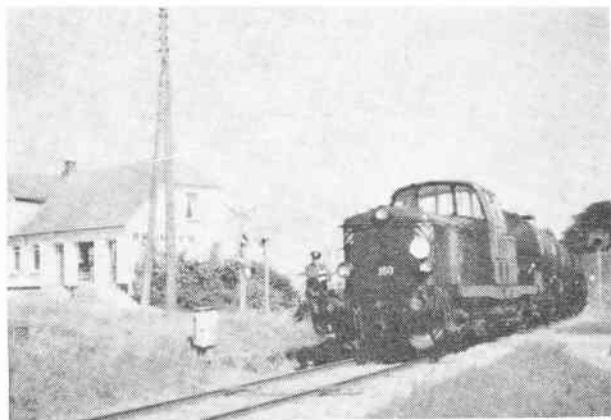
»Mariager-arbejdsholdet« fotograferet foran VLTJ nr. 7 i Mariager.
Foto: Knud E. Nielsen.

Fra MFVJ - til Mariagers kommunale godsbane

Af B. Dyrholm

I »Jernbanen« nr. 4/65 fortæltes lidt om MFVJ. På det tidspunkt var det vedtaget at lukke strækningen Faarup-Viborg, og kort tid efter fulgte Mariager-Faarup. Den 29. maj 1965 indstilledes persontrafikken Faarup-Viborg på grund af personalemangel. Godstrafikken blev opretholdt med et dagligt godstog + særtog. Den 31. marts 1966 indstilledes hele driften. Herefter fulgte så likvidationsudvalgets realisering af aktiverne.

Af det rullende materiel blev M 5 solgt til Stålvaseværket og M 4 til RHJ som M 42. Her kørte

Rangertræk med bitumen-tankvogne på vej fra Faarup til Mariager.
Foto: S. P. Laursen.

den efter oppudsning kun et års tid, idet den sprængte en cylinder i februar og derfor nu er dømt til ophugning. M 3 blev købt af et ophugningsfirma og anvendt ved optagningen af sporet mellem Faarup og Viborg. Derefter blev den kørt til Odder for at udføre samme arbejde på HOJ, men her strejkede den efter ankomsten, og også den er nu dømt til ophugning. Nordjydske afdelings aktion for at købe M 3 måtte opgives, da der blev forlangt for meget for den. Af skinnebusserne blev Sm 12 solgt til HHJ (Sm 2), Sm 11 til AHB (Sm 16) og Sp 12 til FFJ (Sp 14). Traktoren og to lukkede godsvogne gik til Mariager kommune, en åben godsvogn Pd 305 til DJK, der anvender den til kuldepot, en sprøjtevogn til RHJ og resten af materiellet blev op-hugget.

Om alt var gået, som det plejer, var der så kun tilbage at sætte punktum.

I dette tilfælde gik det dog anderledes. Blandt køberne til boet var også Mariager kommune, der for 300.000 kr. købte sporet fra Mariager til Faarup og stationen i Mariager + som nævnt traktoren og to godsvogne. Der blev skrevet kontrakt med DSB om kørslen, og dermed var skabt det herhjemme helt usædvanlige begreb: En kommunal godsbane.

THORKILD JEPPESEN

Tømrer og snedkermester

Hee pr. Hee
Tlf. (07) 39 11 11 - 34

NORDISK BILSPEDITION

Grønttorvet 208-210
Valby
Tlf. 30 40 44

**CAFE
SØFRYD**

Viborggade 81
København Ø
Tlf. TR 40.037

SVEND AAGE NIELSEN

Ingeniør – Entreprenørfirma

Vejarbejde – Kloakering – Brolægning
Taastrup Mølle – Holbæk
Tlf. 03 - 43 14 24

THÜRMER & CO. A/S

Værktøj

Skt. Knudsvej 41, V.
Tlf. 21 27 00

ERIK NIELSEN

Vognmand

Ø. Møllevej 8
Faaborg – Fyn
Tlf. (09) 61 06 57

GALERIE VEDBÆK

Vi har hermed fornøjelsen at byde Dem og Deres familie hjertelig velkommen i vor exclusive nyåbnede GALERIE på HØRSHOLM Hotel. I øjeblikket udstiller maleren og billedhuggeren **JØRGEN WARING** og 100 andre kendte kunstnere.

Åbningstider:

HØRSHOLM HOTEL, kun hver week-end kl. 12.00-20.00
ÅRHUSGADE 11, Ø, almindelig kontortid, ØB 5346
GALERIE VEDBÆK, Bueager 39, Trørød pr. Vedbæk
Åben efter aftale på telefon (01) 89 03 29 ved Kai Nielsen
Venlig hilsen Deres KAI NIELSEN

MADSEN & OLSEN

Heimdalsgade 25-27 – Tlf. ÆG 5900
Codanhus – Gl. Kongevej 60 – Tlf. 31 53 53

Aut. forhandler
SKODA – NECKAR – TOYOTA

VAND – GAS – SANITET

Børge K. Skaarup
Allégade 4
Holstebro
Tlf. 42 27 23

HANSTHOLM KRO OG HOTEL

Hanstholm
Tlf. (07) 91 - 123

Baggrunden var den i den før omtalte artikel nævnte stærke stigning i godstransporterne på strækningen Mariager-Faarup og det forhold, at Mariager med banens lukning ville miste store virksomheder, der var afhængige af banen. I en tid, hvor en bys udvikling er betinget af industrialisering, turde kommunen ikke risikere dette, og banen blev derfor købt. Allerede på grundlag af det første driftsår 1/4 1966 til 31/3 1967 kan det siges, at eksperimentet lykkedes. Trods »papirposterne« afskrivning og forrentning og trods det, at halvdelen af det første års indtægt måtte bruges til nødvendig vedligeholdelse og reparation af sporet, blev underskuddet kun 14.000 kr.

Kommunens kontrakt med DSB indeholdt aftale om et godstog hveranden dag eller efter behov for 318 (pristalsregulerede) kroner pr. tog; endvidere at DSB skulle varetage vedligeholdelse og reparation af sporet for kommunens regning.

Rangertrækket (fremført af litra MT) passerer hovedvej 10 ved Handest. Foto: S. P. Laursen

Af regnskabet fremgår, at der er transporteret 28650 t (1467 vognladninger) skærver, 12940 t (555 vgl.) bitumen, 5318 t (277 vgl.) kul + 2430 t (277 vgl.) diverse med en samlet indtægt på 200.000 kr. Om kultransporterne er at sige, at disse forsvinder i løbet af foråret 1968 på grund af nedlæggelse af kullageret, men at der til gengæld forventes en stigning i bitumentransporterne.

På udgiftssiden tegner vedligeholdelsen sig for langt det største beløb: 107.000 kr. DSB har for kørslen fået 63.000 kr., og forrentning og afskrivning er beregnet til 33.000 kr.; samlet udgift 214.000 kr.

I Mariager er stationsbygningen blevet ombygget til et hårdt tiltrængt kommunekontor, ligesom der i pakhusbygningen er indrettet rute- og fragtbilcen-

tral. Endvidere blev remise- og værkstedsbygningerne solgt, hvad der medførte, at spor 1 måtte tages op.

Alt i alt må det siges, at eksperimentet med en kommunal godsbane har fået en god start, og at der er god grund til at tro, at banen fortsat vil være et godt aktiv for Mariager.

På denne plads var planlagt annoncering af en fællesrejse fra bl. a. København og Odense til MHVJ's åbning – den 16. juni. Da dette nummer af tidsskriftet nødvendigvis skulle »gå i trykken« ultimo maj – og da der på dette tidspunkt var så mange »slæder i vejen« for foretagendet (se side 3) – måtte arrangementet opgives.

Medlemmerne opfordres til at følge med i dagspressen, om hvorvidt »Mariager-Handest Veteranjernbane« starter ovennævnte dato eller på et senere tidspunkt i sommer.

SIDSTE! SIDSTE!

Åbningen er aflyst.

VILDSUND STRANDHOTEL

Vildsund Vest – Jylland
Tlf. (07) 91 - Sundby Thy - 154-194

SLAGELSE MASKINSATSFABRIK

Bredgade 12 – Slagelse
Tlf. (03) 52 33 93

KØR MED HELSINGØR-HORNBÆK-GILLELEJE BANEN

gennem det smukke Nordsjælland

GALLERI GADE

Gravensgade 11 – Aalborg
Kunsthåndværk og fransk stentøj
Tlf. (08) 12 06 74

GLYNGØRE FISKE INDUSTRI

Glyngøre
Tlf. (07) 73 12 22

MARIBO TRÆSKOFABRIK

Søvænget 3 – Maribo
Tlf. (03) 888 - 417

KARLA JENSENS PENSIONAT

Langelinie 20
Odense
Tlf. (09) 11 98 53

RINGKJØBING MISSIONSHOTEL

Torvet 8
Ringkøbing
Tlf. (07) 32 01 44

H. V. LARSENS MASKINFABRIK

Skagensvej 65
Frederikshavn
Tlf. (08) 42 22 60

Murermester GUNNAR CHRISTENSEN

Mygdal Bjergby pr. Hjørring
Tlf. (08) 91 - 263

GOTFRED PETERSEN

Montanagade 27 – Aarhus C
Autoværksted
Tlf. (06) 12 57 35

HAVNDAL KRO v. Fru Lilly Okholm

Stedet hvor man spiser godt og hygger sig
Tlf. (06) 47 00 31
Selskaber modtages

Jernbanenyt - kort fortalt

I marts måned er sket nedenstående til- og afgang m. v. af rullende materiel:

Fra »A/S Frichs« og »Vognfabrikken Scandia A/S« er afleveret 3 stk. elektriske 2-vognstog, litra MM/As 7504/7004 – 7506/7006. (Det syvende og sidste S-togssæt m/1. klasse var afleveret fra fabrikanterne ved månedens slutning – men ikke officielt overtaget af statsbanerne. Levering af næste serie (MM/Fs 7639/7139 o. følg.) er påbegyndt).

Fra »Vognfabrikken Scandia A/S« er leveret 3 stk. 2. klasse bogiepersonvogne, litra B nr. 20-84 129 – 20-84 131 (»130« er stationeret i 2. distrikt – de øvrige i 1. distrikt), 20 stk. åbne lavsidede godsvogne (med korte nedklappelige støtter), litra Ks nr. 330 0 131 – 330 0 150 samt 3 stk. storrums-godsvogne (privatejede: »Carlsberg Bryggerierne«): 083 5 276 – 083 5 278.

Fra »Waggonfabrik Talbot« (i Aachen) er leveret 30 stk. specielle lukkede godsvogne (selvtømmende – med tag, der kan åbnes), litra Tdgs. nr. 574 0 020 – 574 0 049.

2-akslet personvogn, litra Cu nr. 4169 er udrangeret (ombygget til specialvogn).

»Traktionsbilaget« og oversigten »Danske Statsbaners person-, post- og rejsegodsvogne 1967« (»Jernbanen«, nr. 4/67) kan à jourføres efter ovenstående.

*

Pr. 31. marts 1968 – ved regnskabsårets afslutning – rådede statsbanerne over følgende (antal) trækraftenheder (og påhængsmateriel):

Damplokomotiver:

Toglokomotiver	87
Rangerlokomotiver	51

Motormateriel:

Toglokomotiver	107
Rangerlokomotiver	141
Traktorer	87
Lyntogsmotorvogne	25
Lyntogsbivogne	43
Motorvogne	137
Motorvognsbivogne	5

Elektrisk materiel:

Motorvogne	158
Bivogne	159

Damplokomotiverne, i alt 138 stk., fordeler sig med følgende antal på nævnte litra: C: 4, D: 13, E: 29, F: 37, G: 1, H: 5, Hs: 3, K: 1, N: 10, P: 1, Q: 11, R: 13 og S: 10.

I afsnit »motormateriel« omfatter »toglokomotiver«: Mx: 45 stk., My: 61 stk. og Mz: 1 stk. »Rangerlokomotiver« omfatter: MH: 123 stk., ML: 1 stk. og MT: 17 stk. Antal »traktorer« fordeler sig således: Ardelt og Frichs-Ardelt: 46 stk., Frichs (»Köf-type«): 20 stk. samt 15 stk. dieseldrevne og 6 stk. benzindrevne »småtraktorer«. »Lyntogsmotorvogne« omfatter: Litra MA: 11 stk., litra MB: 8 stk. (4 stk. fire-vognstog) og litra Ms: 6 stk. (3 stk. tre-vognstog). »Lyntogsbivogne«: Litra Am: 10 stk., litra Bm: 6 stk., litra Br: 6 stk. og litra Bs: 10 stk. (alle for lyntog af »TEE-type«) samt litra AA: 3 stk. (for tre-vognstog), litra Ab: 4 stk. og litra Fj: 4 stk. (for fire-vognstog). »Motorvogne« omfatter: Litra Mk: 5 stk. og litra Mo: 132 stk.; »motorvognsbivogne«: Litra Fk: 5 stk. (for »Mk-motorvogne«).

I afsnit »elektrisk materiel« omfatter »motorvogne«: Litra Mm: 44 stk. (ny type), 114 stk. (gl. type); »bivogne« omfatter: Litra As: 6 stk., litra Fl: 1 stk., litra Fm: 29 stk. og litra Fs: 38 stk. (ny type), 85 stk. (gl. type).

*

Pr. 31. marts bestod vognparken af:

935 stk. bogie-personvogne (styre- og påhængsvogne for lyn- og S-tog ikke medregnet). I januar kvartal er tilgået driften 10 vogne, og der er udrangeret 10 vogne.

33 stk. 2-/3-akslede personvogne. I januar kvartal er udrangeret 1 vogn.

220 stk. post- og rejsegodsvogne. I januar kvartal er udrangeret 1 vogn.

7249 stk. lukkede godsvogne. I januar kvartal er sket en tilgang på 30 vogne – og en afgang på 9 vogne. (Se oversigten nedenfor).

3442 stk. åbne godsvogne I januar kvartal er sket en tilgang på 61 vogne – og en afgang på 52 vogne. (Se oversigten nedenfor).

394 stk. specialvogne. I januar kvartal er sket en tilgang på 54 vogne: Nr. 162 (B/2) »Betonspøjtevogn«, nr. 418 (B/2) »Kurvevæguleringsvogn«, nr. 720 (B/2) »Værkstedsvogn for svellestoppemaskine«, nr. 867, 868 (M/2) »Transportvogne for bogier«, nr. 941 (M/1) »Transportvogn for krangrej«, nr. 1000–1043, 1048–1051 (B/2) »Svelletransportvogne« – og en afgang på 8 vogne: Nr. 262 (B/2), 273 (B/2), 307 (B/2), 549 (S/1), 555 (S/2), 623 (S/1), 624 (S/1), 736 (S/1).

Oversigten over specialvogne i bilaget til »Jernbanen«, nr. 4/67, kan rettes efter ovenstående.

3 stk. privatejede personvogne (sovevogne) samt 763 stk. privatejede godsvogne (hvoraf 1 stk. lejet af DSB). I januar kvartal er sket en tilgang på 13 vogne: 1 stk. WL-type Y, nr. 3753, 1 stk. 077 1, 11 stk. 083 5 – og en afgang på 18 vogne: 4 stk. WL-type Y, nr. 3703, 3747, 3753, 3760, 1 stk. 022 0 (tidl. ZF), 1 stk. 040 0 (tidl. Zs), 3 stk. 070 0 (tidl. ZE), 6 stk. 070 1 (tidl. ZE) og 3 stk. 081 5 (tidl. ZA/ZB).

★

I oversigten »Danske Statsbaners godsvogne 1967«, der bragtes som bilag til »Jernbanen«, nr. 6/67, kan kolonnerne »antal vogne« à jourføres pr. 31. marts 1968 således:

	1967 31/3	1968 31/3		1967 31/3	1968 31/3
Gklm	415	413	E	398	397
Gklm	712	691	Elo	1638	1581
Gklms	800	797	Pj	27	7
Gkm	125	122	PjB	18	1
Gs	1998	1997	PjR	17	3
His	458	600	Kbs	450	449
His	2	*)	Kbkm	49	1
QRL	1	–	Kklm	20	18
Ig	1	–	Kklm	58	17
IGK ¹⁾	1	–	Ks ³⁾	–	151
Ib	61	47	Tgc	60	59
IbU	31	25	Td	41	26
If	10	4	Td	7	5
Ikg	25	20	Fdkk	6	4
Ikp	9	5	Th	9	7
Ikt	39	18	»30« ⁴⁾	–	91
»30« ²⁾	–	2			
Tdgs	20	50			

*) Luftbælgene fjernet; vognene er indgået i den almindelige His-vognbeholdning.

- 1) nr. 20143.
- 2) Transportvogne for bremsesand.
- 3) Ny vogntype. Samme data som litra Kbs – med følgende afvigelser: »Længde over pufferens stødflader«: 13,86 m og »Antal aftagelige side- og endestøtter«: 16 stk.
- 4) Ballastvogne, tidl. litra Kbkm/Kklm (Tf) – se »Jernbanen«, nr. 6/67 – side 13 og nr. 3/68 – side 19.

★

Pr. 1. april 1968 var følgende rullende materiel i ordre:

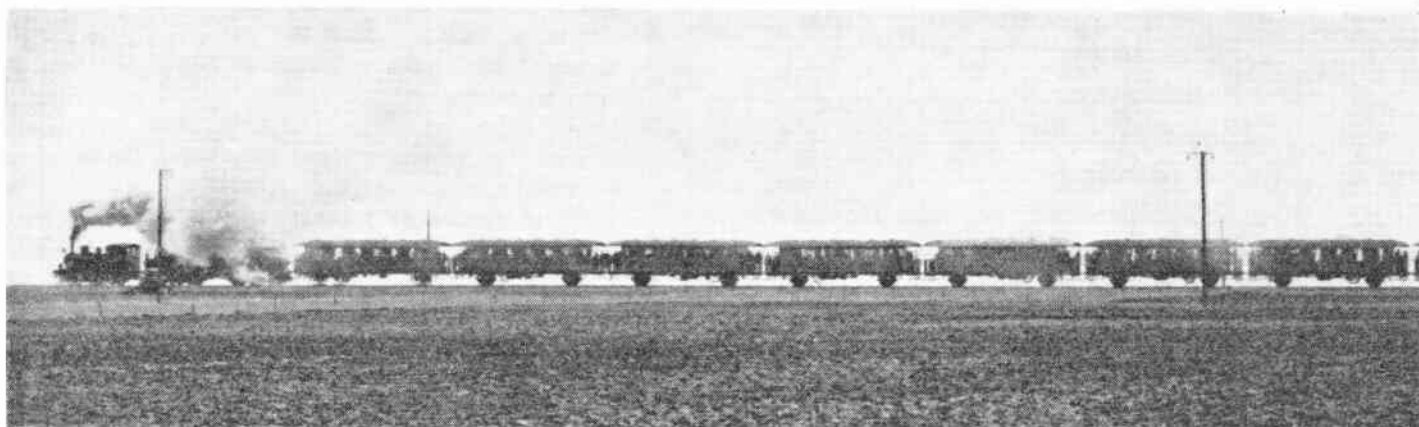
- 9 stk. dieselelektriske lokomotiver, litra Mz nr. 1402–1410,
- 20 stk. dieselhydrauliske traktorer nr. 271–290,
- 1 stk. elektrisk motorvogn og styrevogn (1. klasse), litra Mm/As nr. 7507/7007,
- 66 stk. elektriske motorvogne og styrevogne (2. klasse), litra Mm/Fs nr. 7639/7139–7704/7204,
- 20 stk. bogiepersonvogne (1./2. klasse), litra AB nr. 39-80, 000 – 39-80 019,
- 13 stk. bogiepersonvogne (2. klasse), litra B nr. 20-84 132 – 20-84 144,
- 20 stk. bogiepersonvogne (2. klasse) med rejsegodsafdeling, litra Bd nr. 82-84 000 – 82-84 019,
- 15 stk. postbureau-/postpakvogne, litra P nr. 90-84 800 – 90-84 814,
- 149 stk. åbne godsvogne (lave sidevægge med nedklappelige støtter), litra Ks nr. 330 0 151 – 330 0 299, samt
- 40 stk. åbne bogiegodsvogne (flade med nedklappelige støtter og endevægge), litra Rs nr. 390 0 000 – 390 0 039

★

Elektrificeringen af »Nordbanen« (Holte–Hillerød) medfører, at en del materiel bliver »overtalligt« i 1. distrikt og derfor overføres til 2. distrikt. Det drejer sig om 30 stk. CL-vogne (nr. 29-25 501 – 29-25 530) og 5 stk. CLv-vogne (nr. 82-25 695 – 82-25 699). 2 stk. My-lokomotiver vil ligeledes blive overført fra 1. til 2. distrikt i sommerens løb – i takt med

Den 31. marts tog de brave folk fra Aalborg, Nørre-Sundby og mange, mange flere steder afsked med Sæby-banen. »Aalborg Stiftstidende« arrangerede afskedsturen – og for at det skulle være en afsked med manér, skulle toget selvfølgelig fremføres af et damplokomotiv. Nu er damplokomotiver en mangelvare i den del af landet – men så trådte DJK's nordjyske afdeling hjælpende til. VLTJ nr. 7 kørte fra Randers til Aalborg via Hadsund – og fremførte stolt ovenstående 15-vogns-tog (røgen skjuler skånsomt det assisterende dieselloko – et Frichs »marcipanbrød« fra 1952) på Sæby-banen. Toget befordrede over 800 rejsende – og billetterne blev solgt på 20 minutter. De kan – de jyder.

Foto: Aalborg Stiftstidende.

leveringen af Mz-lokomotiver. Prøvekørsel med Mz 1402 er planlagt til den 4. juni – om alt forløber planmæssigt, vil 1. distrikt have modtaget 2 stk. Mz-lokomotiver inden NOHAB's ferielukning; samtlige maskiner skulle kunne være i drift inden årets udgang. I 1. distrikts maskintjenestes maskinløbsplan for sommerkøreplansperioden er indrettet et specielt omløb for i alt 4 stk. litra Mz (for tog på Syd-, Vest- og Nordvestbanen).

*

Køreledninger, forstærkerledninger og fødeledninger for elektrisk drift blev sat under spænding på Holte stations nordende den 18. marts – og på strækningen Holte–Hillerød (inkl. stationerne Birkerød, Allerød og Hillerød) den 1. april. (Jernbaneentusiast – benyt lejligheden til at fortælle om – særligt til børn – at det er forbundet med livsfare at komme i direkte eller indirekte berøring med samt i farlig nærhed af køreledningsanlægs spændingsførende dele).

Det første elektriske tog befarede strækningen Holte–Hillerød den 18. april. Denne dag og de følgende gennemkørtes samtlige spor (med køretråd) for at afprøve pantografernes bevægelser. Disse kontrolleredes ved hjælp af et industrielt fjernsynsanlæg. Prøvetogene bestod af to Mm/As-togsæt. Den officielle indvielsestur finder sted lørdag den 25. maj.

Det nye Tåstrup eftersynsdepot (for S-tog) præsenteredes – og blev taget i brug – mandag den 20. maj. Køreledningsanlæggene blev sat under spænding den 3. henholdsvis 16. april.

*

»Moderniseringsprogrammet« (Cæ-/Cc- og Cd-vogne) – 1. serie – er nu afsluttet, og 2. serie er påbegyndt. (Se »Jernbanen«, nr. 1/68 – side 15).

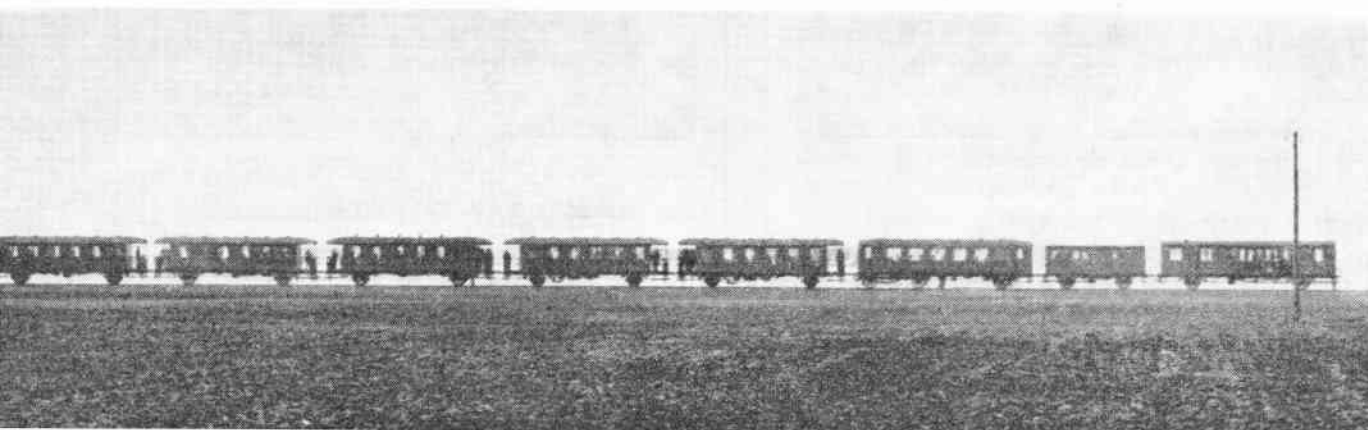
Den første af de 10 stk. under ombygning værende CL-vogne til styrevogne, litra Bhs ventes klar fra Cvk. København i slutningen af maj. Denne vogn (Bhs nr. 29-27 820) sættes i drift i 1. distrikt. De øvrige ni vogne forventes ombygget i løbet af året; 1. distrikt vil modtage fire vogne – 2. distrikt de øvrige. I 2. distrikt vil Bhs-vognene bl. a. blive anvendt på

Odense–Svendborg banen sammen med 5 stk. moderniserede CL-vogne (nyt indvendigt udstyr), der literes BHL nr. 29-25 400 – 29-25 404. (Se i øvrigt »Jernbanen«, nr. 1/67 – side 13 og nr. 8/67 – side 23).

»Vognfabrikken Scandia A/S« afleverede i slutningen af april B-vogn nr. 20-84 134 og holder derefter en »pause« : B-vogns-leverancen (der resterer ti vogne) for at kunne fremskynde leveringen af 10 stk. (af i alt tyve bestilte) kombinerede 2. klasse person- og rejsegodsvogne, litra Bd. Den første vogn af denne serie (nr. 82-84 001) prøvekørtes den 2. maj mellem København og Korsør. 1. distrikt modtager fem vogne (ulige numre) og 2. distrikt fem vogne (lige numre) i første omgang. De første vogne vil blive anvendt i »København-Express« og »Nordpilen« i stedet for de hidtil benyttede CAE-vogne. (Lastgrænsen for rejsegodsafdelingen i litra Bd er 3,7 t). Bemærk at vogn nr. »001« er leveret før vogn nr. »000«. Litra'et er ulogisk nok påmålet som Bd (stort bogstav og kapital) i stedet for BD (to store bogstaver); dette er ikke efter international standard – det bliver spændende at se, hvordan man »takler« problemet med de bestilte kombinerede 1./2. klasse vogne, litra AB (hvor 2. bogstav jo ikke vil angive »type-variant« men »vogn med to klasser« – helt forvirrende bliver det, såfremt 4-vogns-lyntogene, litra Mb (med tilhørende Aa-vogne) ikke er udrangerede til den tid).

*

Cvk. København skal ombygge de 17 stk. sidst leverede Mm- og Fs-vogne af »gammel« type (dvs. hele 5. serie – lev. 1962) til »ny rød type«. Straks efter værkstedets sommerferie skal et 2-vognstog ombygges, og når dette er prøvekørt i driften, påregnes resten ombygget i et tempo af 3 stk. 2-vognstog pr. år. Vogne leveret før 2. verdenskrig (dvs. 1. og 2. serie – fra 1933/34 og 1935) udrangeres, så snart de kan undværes i driften, dog skal de 8 Fs-vogne, som fik nye vognkasser i 1962, fortsat vedligeholdes. Øvrige vogne (3. og 4. serie – fra 1949/50 og 1952/53) skal bevares nogen tid endnu og skal vedligeholdes, dog uden hovedreparation og modernisering. (Vedr. numre m.v. – se publikation nr. 4 i DJK's bogserie).

SILO OG LETBETONFABRIKKEN

Drastrup pr. Assentoft
Tlf. (06) 42 15 99

HENNING JENSEN
Entreprenør

Vallensved pr. Næstved
Tlf. 03745 - 171

EJN. C. JENSEN

Murermester
Slettevej 28
Søborg
Tlf. SØ 3190

STAR FRUIT EXPORT A/S

Grønttorvet 34 – Valby
Tlf. 30 20 26

VAGN KJÆRGAARD
Vognmand

Vasbygade 59
København SV
Tlf. 31 01 68

GUNNAR OLSEN
Vognmand

Al jordkørsel udføres
Sten og grus leveres
Stationsvej 54 – Ballerup
Tlf. 97 05 17

EGON BREDGAARD

Nysted Bådværft
Strandvejen
Nysted
Lolland
Tlf. (03) 87 14 22

**VESTSALLING
GROVVAREFORRETNING**

Korn og foderstoffer
7863 Spøttrup

MARIBO AUTOOPRETNING

v/ K. Pedersen

Vesterbro 18
4930 Maribo
Tlf. Maribo 925

MAGNUS FRICH

Entreprenør

Frijsenborgvej 3 – Hammel
Tlf. (06) 18 71 11 - 177

BJØRNSKOV HOLM

HAVEREDSKABER

Havregårdsvej 20
Smidstrup Strand

KFUM MISSIONSHOTEL

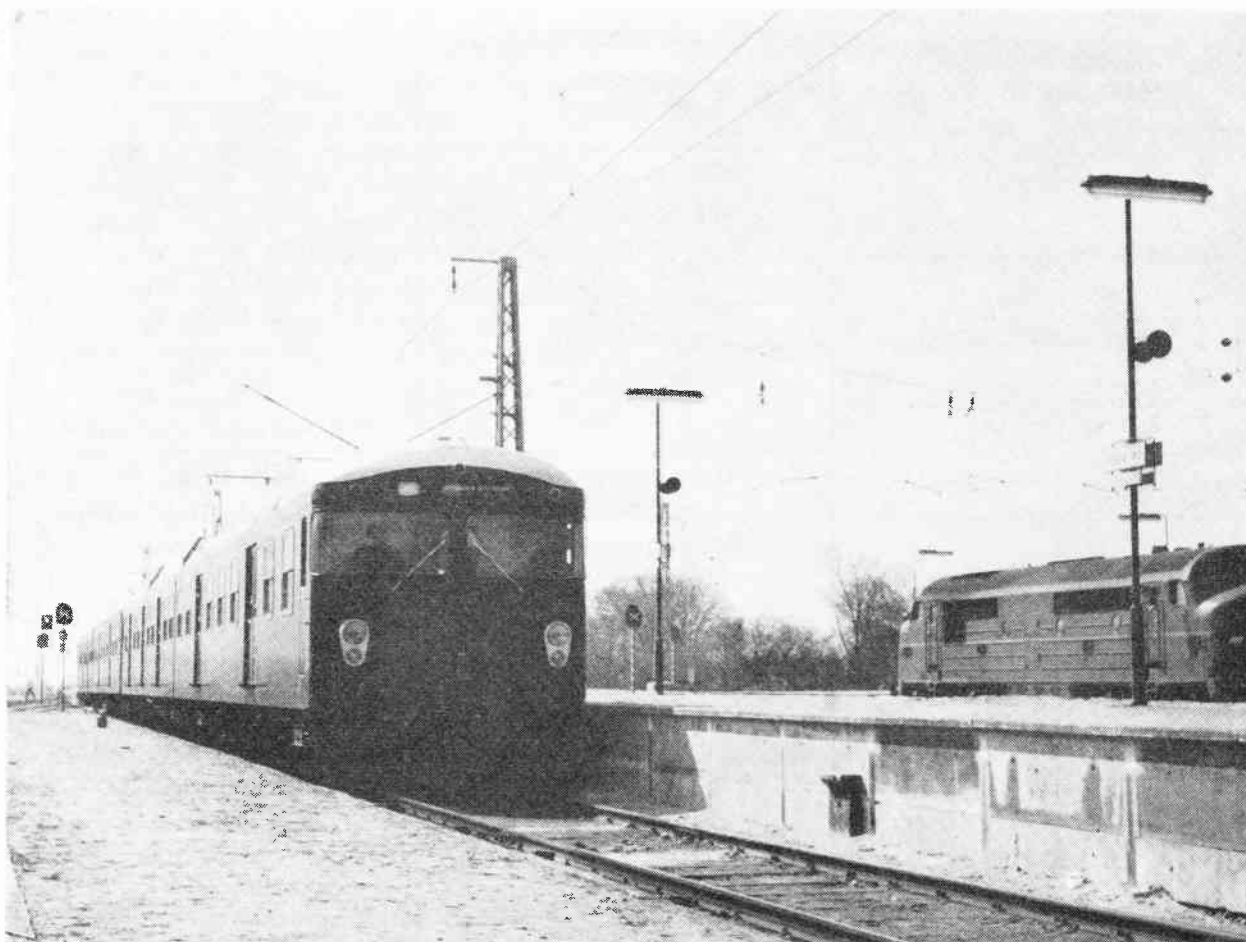
Skolegade 6 – Aulum
Tlf. (07) 47 11 11 - 225

FAKSE MASKINTRANSPORT

Rosenvej 8
Fakse
Tlf. 03715 - 730

NORDISK SAV- OG FINERVÆRK A/S

Gadstrup – Sjælland
Tlf. (03) 390 – 206

Den 18. april – kl. 11.25 rullede et »elektrisk tog« for første gang ind på Hillerød station. (På linie E og Ex kender DSB ikke begrebet »S-tog«).
Foto: Eigil Neergaard.

Cvk. Århus ombygger p. t. Elo-(Pb-)vogne (i alt 120 stk.) til specialvogne – »Svelletransportvogne« (for betonsveller og sporrammer) – nr. 1000–1119. Vognene samles i enheder bestående af fire vogne, med hvert sit nummer.

Meddelelsen vedrørende nye Iblps-vogne (»Jernbanen«, nr. 3/68) ændres således: »100 stk. brunmalede lukkede godsvogne litra Gs (af nummerserien 120 1 000 – 120 1 881) vil blive forsynet med isolerede (dobbelte) vægge; litra« . . . (side 19 – højre spalte – 4. og 5. linie f. o.).

Ombygningen af Gklms-(Hb-)vogne til beholdervogne (for tryklufttømning), litra Ucs er indstillet indtil videre – på grund af funktionsvanskeligheder ved tønningsanlægget. De to vogne, der var sat i drift (se »Jernbanen«, nr. 2/68 – side 17) er af samme årsag ikke »officielt« indgået i godsvogns-parken.

Hos »Vognfabrikken Scandia A/S« er bestilt 50 stk. specielle lukkede godsvogne (selvtømmende – med tag, der kan åbnes), litra Tdgs nr. 574 0 050 – 574 0 099, magen til de netop i marts måned leverede tredivo vogne. Vognene bygges på licens fra »Waggonfabrik Talbot«.

★

»Norddeutscher Rundfunk« (med assistance af »Danmarks Radio og TV«) foretog filmsoptagelser på Københavns Ho-

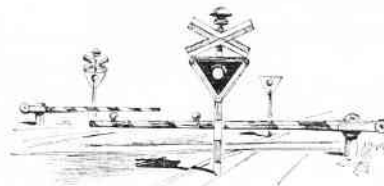
vedbanegård og på strækningen Roskilde–København den 3. maj – og på strækningen København–Rungsted Kyst den 6. maj. Optagelserne foregik i 1939-miljø; Roskilde-toget fremførtes af E 999 (med 3 stk. CM-vogne – hentet fra 2. distrikt i dagens anledning) – Rungsted-toget fremførtes af S 737 (med 1 stk. Crs). Fjernsynsfilmens titel er: »Wie ein Hirschberger dänisch lernte«.

★

UIC-provetog (godsvogne med automat-koblinger) passerede Danmark den 6. maj på vej fra Norge/Sverige til Tyskland/Frankrig/Italien – efter årets »kulde-prøver« hos NSB og SJ.

★

Efter planerne afleveres den nye færge M/F »Danmark« fra værftet i Helsingør den 31. maj. Lejerne i Rødby og Puttgarden afprøves den 4. juni – og præsentationssejladsen finder sted den 7. juni, hvorefter færgen går i ordinær trafik samme dag – med første afgang fra Puttgarden kl. 18.10.

DANSKE FARVE- OG LAKFABRIKKER A/S Finsensvej 36 – Kbh. F Tlf. FA 6090	SINDING ANDELSMEJERI Skærkær Tlf. (06) 85 61 11 - 105	A. H.'s TÆPPELAGER Søndergade 36 Frederikshavn
HAFNIA BOGTRYKKERIET Grundtvigsvej 37 – Kbh. V. Tlf. 31 40 00	IKAST AUTOLAKERERI Eli Christensvej Ikast Tlf. (07) 15 17 23	KNUD ANDERSEN – Oliefyr – Jernbanegade 17 Hjørring
A/S DANSK PRESSEFABRIK Carl Jacobsensvej 16 – Valby Tlf. 30 51 00	REKORD VASK Skolegade 21 8900 Hjørring	M. SCHRØDER Begravelsesforretning Ramsherred 31 Aabenraa Tlf. (046) 2 20 12
Værn om de gamle i trafikken G-C	ELLEN CHRISTENSEN Fodpleje Østergade 49 – Hjørring Tlf. (08) 91 - 393	GLOBE AUTOMATIK Håndværkervænget 1 Greve Strand Tlf. 90 14 44
AUTOFORHANDLER BRDR. FREDERIKSEN Maribovej 45 Saxkøbing Tlf. (03) 89 43 21	KARL MERTZ Landbrugsmaskiner Orebyvej 9 Saxkøbing	HORSLUNDE BRYGGERI Horslunde – Lolland Tlf. (03) 925 - 15
PFAFF SYMASKINER Valdemarsgade 8 – V Tlf. 31 37 60	Viktualieforretningen J. LINDHARSEN Vestergade 30 Maribo	THOR VASK A/S Vordingborgvej 76 Næstved Tlf. (03) 72 25 50
V. EGHOLM HANSEN Frisør Stationsvej 1 – Farum Tlf. 95 10 27	AUTO OG ESSOSERVICESTATION Nimtoftevej 2 Ryomgård Tlf. (06) 39 41 45	BYLDERUP OG OMEGNS BRUGSFØRENING Bylderup Bov Tlf. (047) 6 21 15
	GLARBO SAVVÆRK Gammel Ry pr. Ry st. Jylland Tlf. (06) 89 71 11	ASNÆS TEGLVÆRK Tlf. 03451 - 137
	AARHUS AUTO-OPRETNING Herluf Trollesgade 30 Aarhus Tlf. (06) 16 91 96	HAVNEKIOSKEN Bandholm Tlf. (03) 888 - 165
	WI – LOCK SALONEN Damefrisør Bredgade 11 – Herning Tlf. (07) 12 66 33	BJERREGRAV SAVVÆRK Bjerregrav pr. Møllerup Tlf. (07) 61 - 387
	FA. H. HEITMANN Autoreparation Sydkroen 28 – SV Tlf. 21 10 55	Værn om de gamle i trafikken F.
	SKJERN BRØDFABRIK Tlf. 5 00 60	KØBMAND EGHOLM Sct. Laurentiivej 96 Skagen Tlf. (08) 44 21 98

APB

På Sæbybanen har man startet sporoptagningen ved Nørresundby Havn og arbejder sig nordpå, da man derved får frigjort arealer til motorvejen til Limfjordstunnelen. FFJ M 1206 er beregnet til at køre sporoptagningstog og vil til sidst ende i Sæby, hvor den skal ophugges.

Stationerne Sønderholm, Halkjær og Fandrup nedrykkes fra køreplansskiftet til TS.

HBS

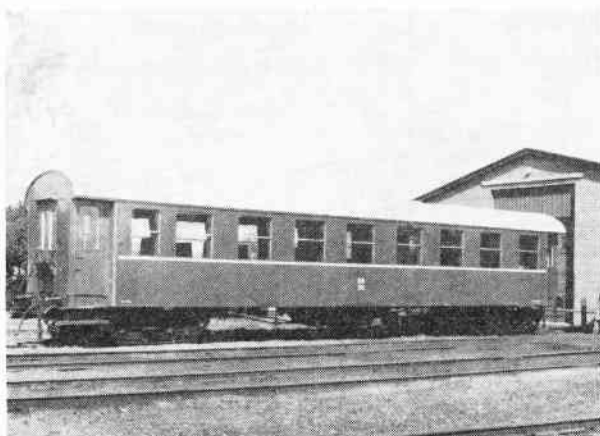
Motorvogn LM 216 er ophugget.

Det forlyder i dagspressen, at en kreds af interesserede borgere i Bryrup og omegn vil søge at bevare strækningen Bryrup-Vrads (eventuelt Bryrup-Silkeborg) som »turist-jernbane«. Af denne årsag ønsker banens direktør ikke at forhandle med DJK om salg af damploko HO L 406.

HP

Hjørring Privatbaners Lynetter, 2 stk. motorvogne Ym 32 og 33 samt 2 stk. styrevogne Ys 66 og 67, ankom til Hjørring den 30. marts medbringende SB Ym 3. HP præsenterede sine lynetter den 8. april, og de blev taget i daglig brug den 10. s. m.

Ligesom på SB (se nedenfor) skal der afskaffes adskilligt af materiel, dog mest aldrende trækraft, som nu er helt overflødig. Allerede i 1967 blev der ryddet godt op i godsvogsmateriellet, men der er stadig nogle mærkværdigheder at se på arealet ved Hjørring Vestbanegård. Bl. a. henstod i april undervognen af en meget lille godsvogn, bygget af Scania i 1920 og forsynet med skinnebuskoblinger. Det er resterne af »Juelsminde Fisk«, HP If 194. Desuden står et par »fastvoksede« personvogne, der er

Skagensbanens smukt istandsatte personvogn, litra F 6 (tidl. DSB CQM-vogn). Foto: P. Thomassen.

indrettede til brug for fa. »REVA«, der også overtog en del af HP's remiscanlæg.

Der er skaffet remiseplads til lynetterne ved tilbygning til værkstederne ved Hjørring Vestbanegård.

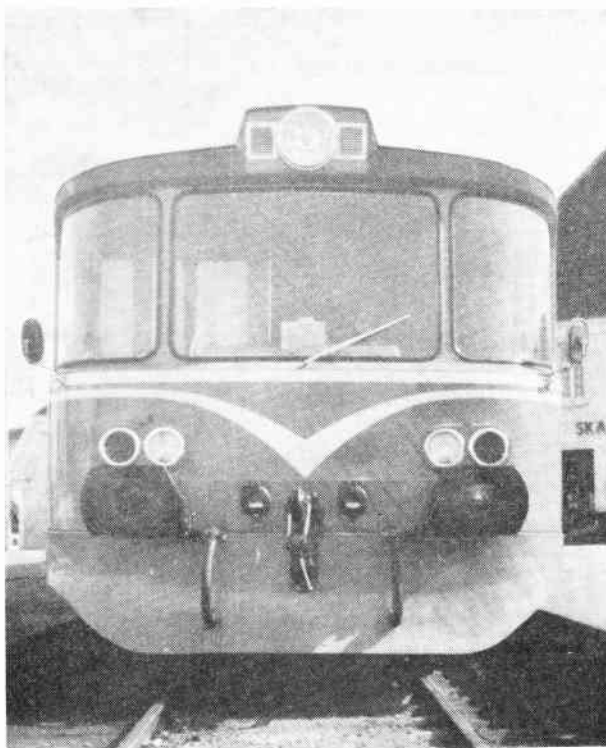
HP 40 (Hirtshals' Frichs-rangertraktor har fået den gamle Frichs-motor udskiftet med en 160 HK Leyland-motor.

SB

Det er vel overflødigt at fortælle, at SB's Lynetter blev lige så stor succes for SB som for LJ: Godt besatte tog, tilfredshed hos publikum og blandt banens personale og ledelse. Ym 3 er sat i drift (se ovenfor).

En anden nyhed på materiellets område er den overordentlig fint istandsatte F 6 (tidl. DSB CQM 3562), hvis Webasto-oliefyr med automatisk styret luftopvarmning er beundringsværdig. Den komplicerede installation fylder meget lidt, og den har ikke været mere bekostelig, end at anlægget i F 6 er forrentet på 5-6 år, dels på grund af det ringe brændselsforbrug, dels fordi SB helt har kunnet kvittere fast brændsel.

Der forestår nu et større oprydningsarbejde i Skagen. Næsten alt banens materiel fra 1924 og det meste af det senere anskaffede sælges de næste måneder. Der bliver således god plads på sporene i Skagen, og der er sikkert ikke mange, der vil savne synet

Frontparti af SB Y-tog med almindelige puffer, træktojs og bremseslanger. Foto: Tom Lauritsen.

HOED KALKVÆRK Balle Jylland Tlf. (06) 38 27 11 - 16	OUGAARD & JENSEN Herreekvipering Danmarksgade 21 Fredericia	SEJET TØMMERHANDEL pr. Horsens Tlf. (05) 64 14 11
TRØJBORG AKVARIE- OG FUGLEFORRETNING Otto Rudsgade 46 Aarhus N Tlf. (06) 16 87 62	MEJERIET LOLLAND Vesterbrogade 52 Maribo Tlf. 03 888 - 1174	DANSK VANDRELAUG Vesterbrogade 35 - N Tlf. 21 14 93
WALTHER JOHANSEN'S Autoværksted Birket pr. Torrig Tlf. 03 - 937 - Birket 34	P. HATTEN & CO. A S Maribo	BACK TRIKOTAGE Ikast
PROBA-TEX Grønnevej 139 Virum Tlf. 84 74 44	KAY R. GRATHWOL A/S Tlf. 14 13 14	SOCIALT BOLIGBYGGERI Rådhuspladsen 59 Tlf. MI 2144
MARINUS POULSEN Ure og guldsmed Bredgade 22 Herning Tlf. (07) 12 07 10	BRØNDERSLEV BETONVAREFABRIK Slagterivej - Brønderslev Tlf. (08) 82 01 12	CHR. P. DREIAGER A/S Trælasthan Holger Danskesvej 87 2000 F
HALS EGENSE OVERFARTEN Hals Tlf. (08) 14 26 11 - 277	LAURITZ CHRISTENSEN's Salgslokaler Søtorvet 1-3 - København K. Tlf. 15 55 12	ROAR VASKERIET Sønderlundsvej 14 Roskilde
Kores FARVEBÅND -det står helt klart	Det anbefales at drikke Pilsneren fra Maribo Bryghus Tlf. (03) 888 - 19	HOTEL BYFOGEDGÅRDEN Torvet 17 Maribo Tlf. (03) 885 - 157 Stedet hvor man har det godt - og kommer igen

af opstillingssporene med hensmuldrende godsvogne og rødmende damploko. En sanering af arealerne er allerede påbegyndt, idet to af læssesporene er afkortede for at skaffe bedre tilkørselsforhold.

Til lokalt brug har SB stadig brug for godsvogne; der bliver dog ikke tale om at anskaffe nybyggede, ej heller ofre større beløb på istandsættelse af de nuværende. Det er langt billigere at anskaffe gode brugte istandsatte fra andre baner. Der er allerede ankommet en »ny« godsvogn til SB med højst usædvanlig beskiltning: »SB L. HJ. 1«. Det er ganske rigtig en fhv. DSB Hj-vogn (Gklm 111 7 221/Hj 37521), som SB fik til erstatning for en af sine egne vogne, som DSB fik gjort kål på i Frederikshavn.

SB M 1 (Maybach-vognen) og SB M 7 (tidl. HBS M 3/Dm 213) er hensat i Skagen, da Y-togene anvender de af disse vogne tidligere anvendte remiser.

*

Det sidst ankomne Y-materiel har utvivlsomt en fordel fremfor det til LJ og GDS/HFHJ leverede, nemlig de normale puffer og træktøj. Dels kan togene medføre godsvogne (dog ikke gerne mere end 50 t af hensyn til trykluftbremsningen), og dels er centralkoblingen med dens kolossalt komplicerede indhold af kabler, ledninger, kontakter og andet godt ret sårbar ved sammenstød og anden molest. Jeg skal sent glemme et møde, jeg havde aftalt med afdøde værkfører Skadborg i Maribo; for én gangs skyld fik jeg intet ud af at besøge »mester«, som jo ellers var elskeligheden og hjælpsomheden selv. Han stod fortvivlet og rev sig i håret, bogstavelig talt vadende i tegninger, planer og brugsanvisninger for lynetternes koblinger. En af LJ's havde haft en kraftig kontrovers med en lastbil, og koblingen lignede en gang mislykket spaghetti.

*

HHJ modtog sine lynetter (2 stk. Ym og 3 stk. Ys) i midten af maj. Materiellet forventes indsat i driften fra og med den nye køreplans ikrafttræden. LNJ får sine lynetter (3 stk. Ym og 2 stk. Ys – med førerrum i begge ender) i begyndelsen af juni.

*

Denne spaltenes redaktører var: E. B. Jonsen (DSB) og P. Thomassen (med assistance af bl. a. Tom Lauritsen) (Privatbanerne).

Foreningsnyt

Nordjydske afdeling afholdt generalforsamling torsdag den 21. marts i Langå. Følgende 8 medlemmer blev valgt til ledelsen:

A. Andersen, Rosengade 19, Mariager
F. Bjerre, Bjellerupparken 6 c, Randers
B. Dyrholm, Saxovej 6, Randers, tlf. (06) 42 74 73

E. Jensen, Dalbyvej 21, Svendstrup J.
S. P. Laursen, Falkevej 7, Randers, tlf. (06) 42 65 84
K. E. Nielsen, Skipper Clementsgade 3, Ålborg,
tlf. (08) 13 78 21
B. Sundahl, Vinkelvej 2, Langå, tlf. (06) 46 12 75
K. Vahl, Dalgasgade 8, Brønderslev

Hvervene blev fordelt således:

Afdelingsledelse:

S. P. Laursen (formand),
B. Dyrholm,
B. Sundahl.

Driftsudvalg for Mariager-Handest Veteranjernbane:

Driftsbestyrer: B. Sundahl

Administration: K. E. Nielsen

Information: (Vakant)

Reklame: (Vakant)

Sekretariat: B. Dyrholm

Inventar: (Vakant)

Arkiv: B. Dyrholm (medhjælp: Uffe Anderson)

Regnskab: K. Vahl

Personale: K. E. Nielsen

Trafikafdeling: B. Sundahl

Maskinafdeling: A. Andersen

Værksted: F. Bjerre

Lager: E. Jensen

*

Det afholdte togførerkursus sluttede umiddelbart før generalforsamlingen med mundtlig eksamination. Censor var stationsforstander J. Christensen, Langå. Af de 15 deltagere bestod de 14, heraf flere med ros. Ønsker andre at deltage i togtjenesten i Mariager i sommer, er forudsætningen tilsvarende: Kursus + lokal instruktion. Andre er velkomne på arbejdsholdene. Der vil i løbet af sommeren blive gode opholds- og overnatningsforhold.

I dagene 23.-26. maj fejrer »Svenska Järnvägsklubben« 10-års dagen for foreningens stiftelse, der helt nøjagtigt fandt sted den 28. marts 1958.

I den anledning skal der fra Dansk Jernbane-Klub's bestyrelse og medlemmer lyde et: »Gratulerer – held og lykke – og endnu mere fremgang i kommende år.«

Vi i Danmark har meget at takke stifterne af SJK for – Deres fremsynethed var medvirkende til stiftelsen af vor egen forening, for det kan jo ikke benægtes, at vi i dette land altid har haft en svaghed for at skulle have det samme som »storebro'r« har.

»Svenska Järnvägsklubben« fejrer jubilæet med en række mindre udflugter i Stockholm og den nærmeste omegn – i dagene den 23. og 24. maj. Den store begivenhed bliver en udflugt med SJ- henholdsvis NB-damplokomotiv fra Karlstad over Kongsvinger til Hamar (med besøg på NSB's museum) og retur – i week-enden 25./26. maj.

DJK's bogserie

Der er atter udkommet en publikation i foreningens bogserie:

Nr. 21 Hørve-Vørslev Jernbane

– bogen er på 68 sider med 48 fotografier og tegninger. Prisen er kr. 20,00 – porto kr. 0,50.

Bestil den endnu i dag.

Bogserien omfatter nu:

1. Næstved-Præstø-Mern Banen	kr. 8,50
2. Maribo-Bandholm Jernbane	udsolgt
3. Hørve-Vørslev Jernbane	udsolgt
4. Fortegnelse over danske jernbaners motormateriel, 1. del (motorlokomotiver, motorvogne, S-tog, lyntog m.v.)	udsolgt
5. 2. del (forsøgsvogne, skinnibusmateriel samt supplement til 1. del)	kr. 15,00
6. Nakskov-Rødby Jernbane	kr. 12,00
7. Museumsbanen og Maribo-Bandholm Jernbane	kr. 3,00
8. Langelandsbanen	kr. 16,00
9. Vejle-Give Jernbane	kr. 12,00
10. Kolding-Egtved Jernbane	kr. 15,00
11. Nakskov-Kragenæs Jernbane 1915-1965	kr. 12,00
12. Skagensbanen 1890-1965	kr. 12,00
13. Vodskov-Østervrå Banen	kr. 14,00
14. Hjørring-Ålbæk og Hirtshalsbanen 1925-1965	kr. 12,00
15. Stubbekøbing-Nykøbing-Nysted Banen	kr. 20,00
16. Helsingør-Hornbæk-Gilleleje Banen	kr. 19,00
17. Lyngby-Vedbæk Jernbane	kr. 25,00
18. Maribo-Torrig Jernbane	kr. 15,00
19. Dansk Jernbane-Klub. Maribo-Bandholm Jernbane. Museumsbanen og dens rullende materiel	kr. 10,00
20. Køge-Ringsted Jernbane	kr. 32,00
21. Hørve-Vørslev Jernbane (2. udg.)	kr. 20,00

Bøgerne kan erhverves ved indbetaling af ovennævnte beløb + porto (kr. 0,50 pr. publikation – nr. 15, 16, 17 og 20 dog kr. 1,50 pr. publikation) på postgirokonto 6 73 94, P. Thomassen, Strandvejen 201, 2900 Hellerup. Ved køb af tre bøger – eller flere – er portoen i alt kr. 2,00.

Bognyheder fra Skåne

Yngve Holmgren udsender i den nærmeste tid tre nye publikationer i serien om trækraft ved Sveriges Jernbaner.

Den 1. juni udkommer:

»Decauville-ånglok i Sverige«

– oversigt over lokomotiver ved ca. 95 af Sveriges småbaner –

A 5-format, 52 sider, 44 fotos, 3 tegninger samt oversigtskort. Pris: Sv. kr. 17,00.

Den 1. juli udkommer:

»TGOJ-ånglok«

– oversigt over damplokomotiver ejet af den af DJK-medlemmer velkendte svenske privatbane – A 5 format, 24 sider, 20 fotos m. v.

Pris: Sv. kr. 9,00.

»Industriånglok – 1435 – Skåne-Halland-Småland«

– oversigt over normalsporede industri-damplokomotiver i de nævnte landskaber – A 5-format, 20 sider, 14 fotos m. v.

Pris: Sv. kr. 9,00.

De tidligere udsendte publikationer: »Skånska privatbanors ånglok« (Sv. kr. 20,00) og »Svenska 1067-banornas ånglok« (Sv. kr. 14,00) er kommet i 2. oplag – Der er endvidere udsendt ændringstryk til »Skånska« (Sv. kr. 1,30) og »1067« (Sv. kr. 3,00) indeholdende oplysninger om udrangeringer i 1967, rettelser og diverse supplerende tabeller m. v. (Disse ændringstryk medsendes til »nye købere« af nævnte publikationer).

Publikationerne kan rekvireres ved indsættelse af nævnte beløb (porto er incl.) på svensk postgirokonto 24 69 68, adresseret Yngve Holmgrens Förlag, Hörröds Gård, S-290 30 Färlöv, Sverige.

★

Den nydelige billed-årbog »Bilder från Sveriges Järnvägar 1967« er udkommet. I år indeholder publikationen mere end 70 fotografier, men den koster uforandret Sv. kr. 6,00 (incl. porto) – og den bestilles ved indsættelse af beløbet på svensk postgirokonto 63 21 47, adresseret Frank Stenvall, Köpenhamnsvägen 47 A, S-217 71 Malmö V., Sverige.

Afholdte møder og udflugter

Søndag den 17. marts tog foreningens medlemmer afsked med HBS og SKRJ – to jernbaner, der nu er forsvundet fra kortet over Danmarks jernbaner. 140 deltagere trodsede vejret den kolde marts-søndag og fik en dejlig dag ud af det. HO L 406 var i fin form og tog sig strålende ud i de smukke omgivelser ved bl. a. Vråds. På SKRJ gjorde »David« sin pligt – og lidt mere til – og vi var mange, der glædede os over turen gennem »Blicher«s land (den bane, skulle man have kørt på tidligere). Vi trodsede snestormen – kom til Kjellerup og Rødkærsbro, hvor vi »vendte« – og oplevede »dagens clou« på HBS. Vi afgik nemlig med 21 minutters forsinkelse fra Silkeborg – men L 406 svigtede ikke – lokopersonalet fyrede som rasende – og toget »skar« med eksprestogsfart til Horsens – det var en fryd, at høre dampslagene mellem bakkerne – og selvfølgelig, vi blev anbragt punktligt 18.30 ved perronen i Horsens. Et vemodigt farvel til L 406 – som vi ikke kommer til at eje, takket være visse »klumpe-dumpe-agtige« manipulationer – og et vemodigt farvel til vor ven, trafikkontrollør Lindek – en dygtig jernbanemand, der nu tvinges over i andet erhverv.

★

150 deltagere påhørte i andægtig tavshed overtrafikkontrollør Moberg Jørgensens foredrag om moderniseringen af Københavns Godsbanegård, bl. a. det nye pakhús ved Kalvebod Brygge. De 120 minutter, foredraget varede, nærmest fløj afsted. Forinden havde vi set overtrafikassistent Sørensens film om »dagliglivet på Gb«. En »tre-stjernet aften«.

B. C.

Referat af generalforsamlingen og omtale af »E-maskine-turen« – følger i næste nummer af »Jernbanen« (nr. 5/68), der udsendes omkring den 1. juli. (Pladshensyn har desværre tvunget redaktionen til at udskyde 2. afsnit af artiklen om »Dieseldrift ved DB« til ovennævnte nummer).

Sommerferie med tog

Danske Statsbaner arrangerer – som det fremgår af annoncen andensteds i tidsskriftet et væld af rejser i alle prisklasser og til feriemål lige fra Østersøen (Bornholm) til Middelhavet (Italien).

Vil man ikke »ligge på ryggen« hele ferien, hvorfor så ikke forene det nyttige med det behagelige – eller vel nærmest det omvendte – dyrke hobby'en, når lejlighed gives. Der er nok at se på for en jernbaneentusiast – alle de nævnte steder (selv på Bornholm – i det mindste endnu i år), men lad os »pille« et enkelt land ud – Schweiz – og se på mulighederne.

I forbindelse med de tre nævnte rejsemål, kan der foretages udflugter med flere forskellige jernbaner i området.

Hergiswil: Pilatusbahn, verdens stejleste tandhjulsbane, 480 0/00 stigning, evt. nedtur med svævebanerne til Luzern. Rigibahn, 1435 mm, stigning 200-250 0/00, den ældste tandhjulsbane i Schweiz, bygget 1869-71. Begge baner har endnu damplokomotiver i remiserne Luzern-Stansstad-Engelbergbahn, 1000 mm adh. o. g. tandhjulsbane, SBB-Brunigbahn: Luzern-Interlaken, 1000 mm adh. og tandhjulsbane, turen går over Brünigpasset, ved station Meiringen er udstillet ét af de gamle damplokomotiver fra banen, i forbindelse hermed kan foretages en tur med Brienz-Rothorn Bahn, 200-250 0/00 stigning, banen er *dampdrevet*, og det er en ople-

velse at tage en tur med banen, der har stor lok- og vognremise, som man ved henvendelse til stationen i Brienz kan få lov til at bestige.

SBB arrangerer udflugtsture på Gotthardslinien til Lugano, og ture til Rheinfalle ved Schaffhausen.

I Luzern findes Europas mest moderne trafikmuseum, og 5 minutter derfra »Brüder Brast Bahn«, med dampdrevne tog på 180 og 360 mm spor!

Kleine Scheidegg: Ligger lige midt i Jungfrauområdet; fra Interlaken køres først med Berner Oberland Bahn, 1000 mm adh. og tandhjulsbane, i Lauterbrunnen stiges om til Wengenalpnbahn, 800 mm tandhjul og udrejsen ender i Kleine Scheidegg. Herfra udgår Jungfraubahn, 1000 mm tandhjulsbane op til Europas højeste jernbanestation Jungfraujoch (3454 m). Schynige Platte tandhjulsbanen passerer på vejen til Lauterbrunnen, og den lille bane Grüttschalp-Mürren, 800 mm adh. Benyt en dag til en tur med Brienz-Rothorn Bahn, som nævnt ovenfor, og vil De opleve en imponerende alpebane, tag da en tur med »Lötschberg« fra Interlaken-Spiez, togskifte til »Lötschberg« gennem Berner Oberland til Brig i Wallis.

Locarno, byder »kun« på SBB-normalspor, men ovre ved Lugano, ligger der forskellige baner, bl. a. den dieseldrevne tandhjulsbane til Generoso.

De ovenfor nævnte baner kører alle gennem storslået natur, helt forskellig fra det vi er vant til.

Når De rejser i Schweiz, brug da »feriebillet«, eller køb »regionalferiebillet«. Få oplysning herom i Deres DSB-rejsebureau eller hos Schweizisk Turistbureau, Vesterbrogade 6 D, som også har brochurer fra de forskellige baner. God tur!

B. Chorfitzen.

Danske Statsbaners blad

Vingehjulet – Statsbanernes blad – udsendes normalt den 10. og den 26. i hver måned. (I juni dog kun den 10. og i juli kun den 25.)

Vingehjulet bringer hver gang artikler, der må have interesse for enhver jernbaneinteresseret – eksempelvis kan nævnes den årlige status fra baneforvaltningen og maskinafdelingen.

Abonnement – der kun kan tegnes for et kalenderår (en årgang) – bestilles ved indsættelse af kr. 12,- (indenlands abonnementspris) på postgirokonto 12 74, adresseret: Statsbanernes regnskabsvæsen, revisionen, Sølvgade 40, 1307 København K. (Talonen til modtageren mærkes »Vingehjulet«).

Ved tegning af abonnement midt i kalenderåret sendes de allerede udkomne numre i det omfang restoplag forefindes.

SELSKABSREJSER

		fra Kbhvn kr	fra Padborg kr	fra Rødby kr
Bornholm	8 dg fra	455	—	—
Goslar	7 dg	465	425	435
Bad Schandau	7 dg	490	—	460 ^{a)}
Norge-Hornsjo	9 dg	550	—	525 ^{b)}
Tyrol-Axams	10 dg fra	560	520	530
Tyrol-Achensee	10 dg fra	575	535	545
Kärnten-Sekirn	10 dg fra	595	555	565
Amsterdam	7 dg	615	575	585
Kärnten-Klagenfurt	10 dg	650	610	620
Comosøen	10 dg fra	685	645	655
Traunsee-Gmunden	10 dg	685	645	655
Schweiz-Hergiswil	10 dg	785	745	755
Sorrento	10 dg	798	758	768
Schweiz				
Kleine Scheidegg	10 dg	810	770	780
Wien-Budapest	10 dg fra	815	775	785
Schweiz-Locarno	10 dg	830	790	800

a) fra Gedser b) fra Frederikshavn

Rejseleder medfølger på alle turene. Statsbanernes selskabsrejseprogram 1968, der indeholder et væld af gode rejsetilbud, fås i

**DANSKE STATSBANERS
REJSEBUREAUER**

eller på nærmeste jernbanestation

Besøg restaurant

„Bangs Have”

i Maribo

**De får den bedste betjening
Den bedste mad i »Bangs Have«**

Telefon Maribo 03885 - 286

BESØG

Friser Kroen

I NYKØBING FALSTER

*

TELEFON 85 02 01

Atletik er også vort speciale

Lindgreens Presenningværksted

fremstiller også presenninger
til brug for atletik- og sportspladser

**Sender over hele landet. Skriv eller ring og
indhent tilbud**

Lindgreens Presenningværksted
Nørregade 80 – Køge – Tlf. 03 - 65 35 81

SOLOFABRIKKEN A/S

Nørrebro – Sønderborg

Aut. gas- og vandmester
Johannes Fisker

Kun 1. kl. arbejde udføres

Rønde – Jylland
Tlf. (063) 7 10 40

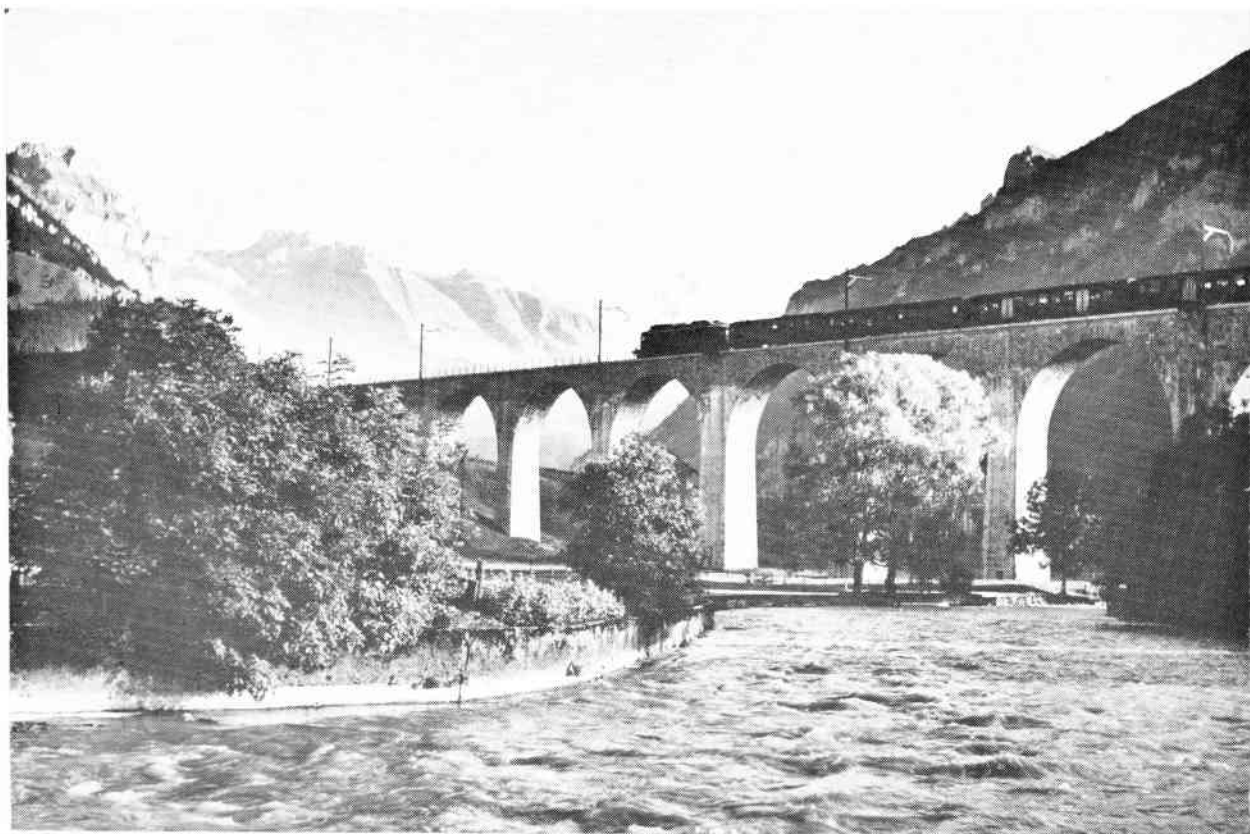
H. Albertsen og Sønner
Malermestre

Jernbanegade 15
Nykøbing F.
Tlf. (03) 85 00 57

Hirtshals Andelsmejeri

1. klasses mejeriprodukter
Prøv vor 1. klasses dessert is

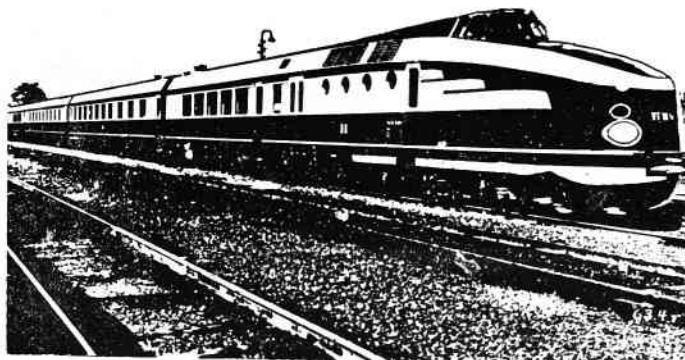
Søndergade 100 – Hirtshals
Tlf. (08) 94 10 08

Her kan De også fotografere i sommer – hvis De tager til Svejts. BLS eksprestog passerer viadukt over Kander-floden ved Fru-
tigen i Berner Oberland. Foto: Giegel Oust (ST).

Påskedag, søndag den 14. april, tog DSB afsked med dampfærgen »Danmark«. Afskedsturen, hvori 200 deltog, var arrangeret
af DSB-rejsebureauet i Nykøbing Falster. »Museumstoget« – fremført af nr. 5 – kørte deltagerne fra Nykøbing til Gedser og
retur. Foto: H. E. Pedersen.

Hurtig, behagelig og sikker
er en rejse med lyntoget
NEPTUN til DDR.

Fra Berlin er der gode for-
bindelser videre til det
sydlige Europa.

Rejser De helst om natten, så tag med MITROPA-sovevognen i
»Østersø-Ekspressen« fra København til Berlin

D. D. R. Trafikrepræsentation

Vesterbrogade 84, København V, EVa 6866

Speno International S. A.

Genève

48-stens skinnerlibetog TM 410

Repræsentant i Norden:

SOPHUS BERENDSEN A/S Amaliegade 10, København K.

